

Betere bodem met BOS

De gemiddelde aardappelopbrengst per hectare blijft in Nederland nu al jarenlang steken op zo'n 50 ton per hectare. Volgens onderzoeker Janjo de Haan van PPO/WUR is dit voor een deel toe te schrijven aan diverse tekortkomingen op het gebied van bodembeheer. Dat kan beter door alle bekende verbeterpunten over de bodem bij elkaar te brengen in een beslissingsondersteunend systeem (BOS), zo liet hij tijdens de laatste Partnerbijeenkomst in Emmeloord weten.

“Ons denken is te veel gericht op het verbeteren van één factor”, signaleert Janjo de Haan.

Al ruim dertig jaar geleden voorspelden onderzoekers dat de hectareopbrengst van aardappelen makkelijk naar 100 ton per hectare zou kunnen groeien. Die uitspraak deden ze in een tijd dat de opbrengsten nog steeds toenamen door maatregelen als betere bemesting, gewasbescherming, veredeling en mechanisatie. Maar in plaats van dat de opbrengsten toe bleven nemen, topten de meeropbrengsten langzaam af. “Was de grens waarbij de productiviteit toeneemt al bereikt”, vraagt De Haan zich hardop af. Hij denkt zelf van niet en stipt daarvoor een aantal redenen aan die allemaal naar de bodem wijzen. “Bouwplannen met aardappelen zijn nu intensiever. Daarmee is de ziektedruk toegenomen en de structuur verslechterd. Schaalvergroting heeft geleid tot minder telers en meer areaal per teler. Daarmee is ook de zorg per vierkante meter bodem afgenomen. Nog een belangrijke factor is

de mechanisatie. Er rijden meer en er rijden zwaardere machines op het aardappelland.”

Nog geen optelsom

Bij het oplossen van de problemen signaleert De Haan dat er geen sprake is van een optelsom. “Ons denken is te veel gericht op het verbeteren van één factor. Hebben we daaraan gewerkt, dan zijn we al tevreden. Is de structuur slecht, dan monteren we bredere banden op de machines. We zien dan minder insporing, maar is dat wel voldoende? Wat doet een verruiming van het bouwplan met de bodem, een verbetering van de drainage of een verhoging van het organische stofgehalte?” De Haan pleit daarom voor het inzetten van beslissingsondersteunende systemen (BOS) bij de zoektocht naar oplossingen. Dit programma moet dan alle bodemgerichte maatregelen bij elkaar optellen. Dat maakt het mogelijk om net als dertig jaar geleden de blik weer te richten op een opbrengst van 100 ton per hectare”, aldus De Haan.